

1-uy PC

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

"Foydalanuvchi"
Rektori

M.T.Xodjiyev

2024-yil

OZIQ-OVQAT TEXNOLOGIYALARI KAFEDRASI

MAXSUS FANLARNI O‘QITISH METODIKASI
FAN

SILLABUSI

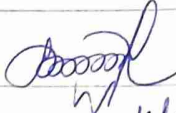

(MFO‘M1106)

Bilim sohasi: 700000 - Muhandislik, ishlov berish va qurilish sohalari

Ta‘lim sohasi: 720000 - Ishlab chiqarish va ishlov berish sohalari

Ta‘lim yo‘nalishi: 70720101 - Oziq-ovqat texnologiyasi (mahsulot turlari bo‘yicha)

© Ushbu hujjat Guliston davlat universiteti mulki hisoblanadi va uni oluvchilar uchun maxfiy bo'lib, to'liq yoki qisman nusxa ko'chirilishi, tarqatilishi yoki ko'paytirilmasligi yoki uchinchi shaxslarga berilmasligi kerak. Ushbu materialni ko'paytirish, tarqatish, nusxalash, oshkor qilish, o'zgartirish, tarqatish yoki nashr etishning har qanday shakli qat'iyan man etiladi.

Kun	
Avgust 2024	Ushbu sillabus Guliston davlat universiteti kengashining 2024-yil "____" "____" dagi ____ - sonli bayonnomasi bilan maqullangan.
	Tuzuvchi: G. K. Tuxtamishova – Oziq-ovqat texnologiyalari kafedrasida t.f.f.d., v.b.dots.
	Taqrizchilar: A.T.Ruziboyev - TKTI, "Oziq-ovqat mahsulotlari texnologiyasi" kafedrasida mudiri, t.f.n., prof. K.K.Sattarov - GulDU, "Oziq-ovqat texnologiyalari" kafedrasida professori, t.f.d.

Izoh: Ushbu fanni sillabusi Curtin university ta'lim dasturlari asosida takomillashtirildi ta'lim dasturlari asosida takomillashtirildi.

Mundarija

MFO`M1106.Maxsus fanlarni o`qitish metodikasi

1. Fan tavsifi
2. Fanning dastlabki rekvizitlari.....
3. Fanning maqsadi.....
4. Ta`lim berish natijalari.....
5. Ta`lim berish usullari.....
6. Soatlar/Kreditlar.....
7. Fanning tarkibiy tuzilishi.....
8. Talabalar bilimini baholash.....
9. Adabiyotlar.....
10. Akademik talablar.....

MAXSUS FANLARNI O'QITISH METODIKASI

(MFO'M1106)

1. Fan tavsifi

70720101-Oziq-ovqat texnologiyasi (mahsulot turlari bo'yicha) tahsil olayotgan magistrnlarga texnika sohasida muhandislik tafakkurlarni shakllantirish uchun dars o'tishda qo'llaniladigan asosiy metodlar bilan tanishtirish, ma'ruza, amaliy, seminar darslarini tashkil etish, o'quv jarayonini tashkil etish va uni takomillashtirish, fanni o'rganishning ko'rgazmali, information ta'minoti asosida talabalarda mutaxassislik fanlardan dars o'tish malakasini hosil qilish bo'yicha bilim berishdir

2. Fanning dastlabki rekvizitlari

Ushbu fanni o'zlashtirish uchun mutaxassislik turkumiga kiruvchi bakalavriyatning o'quv rejasida keltirilgan barcha majburiy fanlaridan zarur bilimlarga ega bo'lish talab etiladi.

3. Fanning maqsadi

70720101-Oziq-ovqat texnologiyasi (mahsulot turlari bo'yicha) tahsil olayotgan magistrnlarga texnika sohasida professional pedagog va ilmiy faoliyat olib bora olabigan kadrlarni tayyorlashdan iborat. «Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi» fanining vazifalari oliy o'quv yurtlarida mutaxassislik fanlarini o'qitish xususiyatlarini, o'qitish jarayoni va uning bosqichlarini, ma'ruza darslariga tayyorlanish, ularni sifatli o'tkazish asoslarini, seminar (amaliy) darslarga tayyorlanish va ularni sifatli olib borish, mutaxassislik fanlar bo'yicha ish o'yinlari olib borish va boshqa zamonaviy interaktiv va masofaviy o'qitish uslublarida darslar olib borishi, o'qitish va tarbiyaning uzviy bog'liqligini ta'minlash, muammoli o'qitish usullarini magistrnlarga o'rgatishni qamrab oladi.

4. Ta'lim berish natijalari

Ushbu fanni muvaffaqiyatli tugatib, talabalar quyidagi ko'nikmalarga ega bo'ladi:

1. "Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi" fanini o'zlashtirish jarayonida magistrntlar "Magistratura to'g'risidagi nizom"ga ko'ra ilmiy-pedagogik, ilmiy-ijodiy, ilmiy-tadqiqot va tajriba, ishlab chiqarishda boshqaruv, shuningdek bakalavriyat ta'lim yo'nalishiga muvofiq boshqa faoliyat turlari bo'yicha ham shug'ullanishlanishlari uchun manbalarni o'rganishdi (**bilim**);

2. Magistrntlar "Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi" fanini o'zlashtirish jarayonida Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi o'z xususiyatiga ko'ra mutaxassislik fanlaridan ham pedagogik fanlardan ham ajralib turadi. Uni o'rganish bir tomondan kasb egallashga qaratilgan mutaxassislik fanlarini puxta bilishni talab qilsa, ikkinchi tomondan, uni yoshlarga o'rgatish uchun zarur bo'lgan bilim, amaliy ish-harakat usullarini shakllantirish qonuniyatlari, qoidalari, shakl, metod va vositalarini, xullas, o'quv-tarbiya jarayonini tashkil etish, amalga oshirish mahoratiga ega bo'lishadi (**ko'nikma**);

3. Magistrntlar o'rganishda bir tomondan, didaktik jihat, ya'ni nimani o'rganish asosiy rol o'ynasa, ikkinchi tomondan, metodik jihat – qanday o'rganish, o'qitish asosiy rol o'ynaydi. Nimani o'qitishni mutaxassislik fanlari maqsadi, mazmuni ifodalasa, qanday o'qitish, o'rgatish vazifasini maxsus fanlarni o'qitish metodikasi ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak (**malaka**).

5. Ta'lim berish usullari

- ma'ruzalar;
- amaliy ishlarni bajarish va xulosalash;
- interfaol keys-stadilar;
- blits-so'rov;
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- jamo bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

6. Soatlar/kreditlar

Ta'lim turi	Ma'ruza Soat	Amaliy mashg'ulot Soat	Laboratoriya Soat	Mustaqil ta'lim Soat	Jami Soat/kredit
Kunduzgi	1-semester uchun				
	24	48		108	180/6
Yillik jami	24	48		108	180/6

7. Fanning tarkibiy tuzilishi

№	Mavzular	Soat	Ma'ruza mashg'ulotida ko'riladigan masalalar	soat	Amaliy mashg'ulot mavzulari	soat	Mustaqil ta'lim va mustaqil ish mavzulari	soat
1-semester								
1	1-mavzu. O'zbekistonda kadrlar tayyorlash modeli va "Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi" fanining predmeti, maqsadi, vazifalari	16	O'zbekistonda Kadrlar tayyorlash modeli va konseptual asosi Kadrlar tayyorlash va milliy modelini amalga oshirishda "Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi" fani, uning tutgan o'rnini va ahamiyati	2	Mutaxassislik fanlaridan ma'ruzaga tayyorgarlik ko'rish va uni o'qitish metodikasi	4	O'qitish metodlari funtsiyasi, strategiyasi va tashkiliy shakllari	10
2	2-mavzu. Mutaxassis kadrlarga qo'yiladigan talablar va uning huquqiy- me'yoriy hamda o'quv-metodik hujjatlarda aks etishi	16	Kadrlar tayyorlash maqsadi va uni Davlat ta'lim standartlarida aks etishi O'quv-me'yoriy hujjatlar va o'quv-metodik ishlar, ularga qo'yiladigan talablar	2	Seminar (amaliy) mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uni o'qitish metodikasi	4	Kadrlar tayyorlash maqsadi va uni Davlat ta'lim standartlarida aks etishi	10
3	3-mavzu. Maxsus fanlarni o'qitishda foydalaniladigan asosiy metodlar, ularni tanlash va qo'llash amaliyoti	16	Metodika va ta'lim texnologiyasi. Ta'lim tizimiga yondashuvlar Dars o'tish metodlari va ularni tanlashning asosiy mezonlari. Maxsus fanlarni o'rganishda qo'llaniladigan asosiy universal va xususiy metodlar. Verbal metodlar va uning asosiy usullarixususiyatlariga ko'ra ajratish	2	Mutaxassislik fanlari bo'yicha ma'ruz seminar (amaliy) mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uni o'qitish metodikasi	4	Guruhlarni juftlik va kichik guruhlarga bo'lib dars o'tish va modellashtiruvchi amaliy o'yinlar metodi	10
4	4-mavzu. Maxsus fanlarni o'qitishning ko'rgazmali, texnik va informatsion ta'minoti	18	Maxsus fanlarni o'qitishda ko'rgazmalilik, texnik va axborot ta'minotining zaruriyati va tutgan ornini Tarqatma materiallar, ularning tutgan o'rnini. Ko'rgazmali va tarqatma materiallardan tayyorlash hamda ulardan foydalanish INTERNET-axborot texnologiyalar, interaktiv va masofaviy o'qitish texnologiyalarini tayyorlash va ulardan foydalanish metodikasi	2	Mutaxassislik fanini o'qitishda ko'rgazmali qurollardan va texnik vositalardan foydalanish metodikasi	4	O'qitish vositalarini tutgan o'rnini, turlari, qo'llash usullari	12

5	5-mavzu. Maxsus fanlarni o'qitishda ma'ruza va unga qo'yiladigan talablar	20	Ma'ruza o'quv jarayonining asosiy bo'g'ini. Ma'ruzaning funksiyalari va turlari Ma'ruzaga qo'yiladigan asosiy talablar Ma'ruza o'qishda foydalaniladigan asosiy metodlar	4	"O'quv me'yoriy hujjatlar ta'lim mazmuni va o'qitish mazmunini tuzishning asosi sifatida"	6	Ma'ruza o'qishga texnologik yondashuv va ma'ruza darsini texnologik xaritasini tuzish	10
6	6-mavzu. Amaliy (seminar) mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uni o'tkazish metodikasi	18	Amaliy mashg'ulot va seminar darslari. Seminarning o'quv jarayonida tutgan o'rni, asosiy funksiyalari va turlari Seminar darslarining bilim zaxirasiga ta'siri va o'ziga xos jihatlari	2	Ta'lim maqsadlarini belgilash maxsus fanni o'qitishni loyihalash va rejalashtirishning asosi sifatida	6	Seminar darsini texnologik yondashuv asosida tashkil etish	10
7	7-mavzu. Metodlar va ko'rgazmalilikni fan va uning mavzulariga moslashtirish	18	Mutaxassislik fanlarning fanlar tizimida tutgan o'rni, umumiy xususiyatlari va bir-biridan farqlanuvchi jihatlari Tanlangan metodlarni o'rganilayotgan fan, mavzularga moslashtirish, yangi variantlarini yaratish	2	Maxsus fanni o'qitishda qo'llaniladigan o'qitish metodlari	4	Mutaxassislik fanlarning o'zaro bog'liqligi, o'ziga xos xususiyatlari va ularni metodlarni tanlashda hisobga olish	12
8	8-mavzu. Maxsus fanlarni o'rganishda mustaqil ta'limni tashkil etish	16	O'quv jarayonida talabalar mustaqil ishlashining tutgan o'rni. Mustaqil ta'limga alohida diqqat qaratilishi Mustaqil ishni tashkil qilishning xususiyatlari va tamoyillari, shakllari Mustaqil izlanishning ijodiy shakllari	2	Maxsus fanning o'qitishda qo'llaniladigan ta'lim shakllari	4	Fanga va ilmiy izlanishga qiziqish uyg'otishda talabalar ilmiy to'garaklari, olimpiadalar roli va ahamiyati	10
9	9-mavzu. Maxsus fanlardan o'quv amaliyotini tashkil etish va o'tkazish	22	Muhandis-pedagoglar tayyorlashda ilmiy tadqiqot va ilmiy pedagogik ish (amaliyot)ning tutgan o'rni va roli Amaliyot (ilmiy pedagogik ish) o'tovchi talaba hamda unga rahbarlik qiluvchining vazifalari	4	Maxsus fanlarni o'qitishda qo'llaniladigan ta'lim vositalari	6	Mustaqil dars o'tishga tayyorlanish va uni o'tkazish	12
10	10-mavzu. Kadrlar tayyorlash sifati va uni nazorat qilish	20	O'quv jarayonida nazoratning o'rni, roli va tamoyillari Ta'lim oluvchilar bilimini nazorat qilish turlari, shakllari va metodlari	2	Maxsus fanlar bo'yicha o'quv mashg'ulotlarini loyihalashtirish va rejalashtirish asoslari	6	O'quv jarayonini tashkil qilish, talabalar bilimini sinash va baholashda jahon amaliyotini qo'llash	12
	Jami	180	Jami	24	Jami	48	Jami	108

8. Talabalar bilimini baholash

№	Baholash turi	Topshiriqlar turi	Topshiriq soni	Har bir topshiriq uchun ajratilgan ball	Jami
1	Joriy baholash	Mustaqil ish topshiriqlari	5	4	20
		Amaliy mashg'ulotlaridagi ishtiroki	10	2	20
2	Oraliq baholash	Mustaqil ish topshiriqlari	2	4	8
		Yozma og'zaki yoki test	2	6	12
3	Yakuniy baholash	Yozma, og'zaki, ijodiy ish, test va h.k.	1	40	40
4	Jami		20		100

Izoh: Mustaqil ish topshiriqlarini baholash GulDU Kengashining 11- sonli bayoni bilan tasdiqlangan “Talabalar mustaqil ta’limini tashkil qilish tartibi” asosida baholanadi.

Talabaning semestr davomida fan bo’yicha to’plagan umumiy bali har bir nazorat turidan belgilangan qoidalarga muvofiq quyidagi formula orqali hisoblanadi:

$$UB=JN+ON+YaN$$

bu yerda: JN – joriy nazorat; ON – oraliq nazorat; YaN – yakuniy nazorat.

9. ADABIYOTLAR

Asosiy adabiyotlar:

1. Maxsus fanlarni o’qitish metodikasi: Darslik / D.Tojiboyeva; – T.: “Iqtisod-Moliya”, 2020. – b..
2. Ниёзов З.Д. «Махсус фанларни ўқитиш методикаси» фани бўйича ўқув кўлланма: Ўқув кўлланма // - Самарканд: СИСИ, 2015. 112 бет
3. К.К.Саттаров, С.К.Кузибеков, А.О.Узайдуллоев, Г.Г.Тухтамшова “ Oziq-ovqat sanoati xom ashyosi” darslik “ Soliq print” Guliston 2023,274
4. М.Ю.Махкамова Махсус фанларни ўқитиш методикаси фанидан амалий машгулотлар учун услубий кўлланма. Тошкент-2020 й
5. Г.Г.Тухтамшова, К.К.Саттаров “Oziq-ovqat texnologiyasi asoslari” o’quv qo’llanma “Ziyo nashr-matbaa” Sirdaryo 2022

Qo’shimcha adabiyotlar:

- 1.2.12. O’zbekiston Respublikasi Prezidenti SH.M.Mirziyoyevning O’zbekiston Respublikasi Oliy Majlisga Murojaatnomasini keng jamoatchilik o’rtasida targ’ib etishga bag’ishlangan ilmiy-ommabop qo’llanma. – Toshkent 2018 .
2. Hakimova M.F., Musaxanova G.M. Kasbiy pedagogika. Darslik. – T. TDIU, 2019 y. - 339 b.
3. P.J. Fellows, Food Processing Technology: Principles and Practice 3rd Edition: Woodhead Publishing, USA, 2009

Axborot manbaalari

1. <http://tkti.uz>
2. http://www.treko.ru/show_dict_1552, <https://psymsuotvety.jimdo.com/pedagogika/26-pedagogicheskaya-sistema-vo-dayuqixsya-nemetskix-pedagogov>.
3. www.collegeboard.com
4. <http://www.voppsy.ru/issues/1989/893/893113.htm>
5. <http://iim.uz/>
6. <http://inosmi.ru/usa/20120915/199230530.html>
7. www.edu.ru
8. <http://vp-ch.ru/shtainer>
9. <http://www.ziyo-net.uz>
10. <https://stat.uz/uz/>
11. <https://www.natlib.uz/>

10. Akademiik talablar

O’qituvchi va talaba o’rtasidagi o’zaro munosabat samimiy va beg’araz bo’lishi lozim, talaba mustaqil bajargan topshiriqlarni belgilangan tartibda elektron pochta yoki o’quv platforma orqali yuboradi va javobni ham shu tartibda oladi.